

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI KULTURY, DZIEDZICTWA
NARODOWEGO I ŚRODKÓW PRZEKAZU
(NR 99)
z dnia 7 listopada 2025 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu (nr 99)

7 listopada 2025 r.

Komisja Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu, obradująca pod przewodnictwem posła **Piotra Adamowicza (KO)**, przewodniczącego Komisji, przeprowadziła:

- pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie upamiętnienia Adama Chętnika w 140. rocznicę urodzin (druk nr 1614);
- pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie upamiętnienia 1000-lecia Królestwa Polskiego (druk nr 1851).

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Góral** i **Julia Popławska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Katarzyna Abramowicz** i **Anna Jakubik** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dzień dobry państwu. Przepraszam za spóźnienie. Kolejka w aptecę. Przepraszam raz jeszcze.

Panie i panowie, otwieram posiedzenie Komisji Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu.

Stwierdzam kworum i przyjęcie protokołów posiedzeń Komisji od 87. do 92. wobec niewniesienia do nich zastrzeżeń.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje: punkt nr 1 – pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie upamiętnienia Adama Chętnika w 140. urodziny (druk nr 1614); punkt nr 2 – pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie 1000-lecia Królestwa Polskiego (druk nr 1851).

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę.

Stwierdzam, że porządek dzienny został przyjęty.

Przechodzimy zatem do realizacji punktu nr 1 porządku dziennego. Informuję, że w dniu 4 sierpnia bieżącego roku marszałek Sejmu skierował projekt uchwały z druku 1614 do pierwszego czytania do Komisji Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu.

Przystępujemy zatem do pierwszego czytania.

Bardzo proszę panią poseł Alicję Łepkowską-Gołaś o przedstawienie uzasadnienia projektu. Proszę uprzejmie.

Poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO) – spoza składu Komisji:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, bardzo dziękuję za tę możliwość. Adam Chętnik był wybitnym etnografem, społecznikiem, pisarzem, badaczem i popularyzatorem kultury kurpiowskiej, a także patriotą i działaczem niepodległościowym, bardzo ważnym z punktu widzenia północnego Mazowsza, również ziemi podlaskiej. Stąd też taka inicjatywa.

Pozostawiony przez niego bogaty dorobek obejmuje liczne publikacje, a zawdzięczające mu swoje istnienie Muzeum – Skansen Kurpiowski w Nowogrodzie, jedno z pierwszych polskich muzeów etnograficznych, do dziś pełni istotną rolę w kultywowaniu tradycji Kurpiów i pamięci o nich. Przypominam: to województwo podlaskie, myślę, że jeden z najbardziej wielokulturowych obszarów w całej Europie.

Podczas II wojny światowej Adam Chętnik był aktywnym działaczem narodowym, żołnierzem Armii Krajowej, prowadzącym działalność przeciw okupantom Polski. Stąd też uczczenie tej 140. rocznicy jego urodzin przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Uważam, że stanowi wyraz szacunku i wdzięczności dla jego działalności. Myślę, że i życie, i działalność Chętnika są wzorem poszanowania i miłości dla ojczyzny, ale też podkreślenia wielokulturowości etnograficznej, która występuje właśnie na ziemiach województwa podlaskiego. Chętnik swoimi działaniami

stanowczo przyczynił się do budowania polskiej tożsamości. Będę wdzięczna za przychyłność dla tej uchwały. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Panie i panowie posłowie, otwieram dyskusję. Bardzo proszę.

Wiadomo, tradycyjnie na dzień dobry pan poseł Gliński, a następnie zgłasza się pan poseł Samborski. Proszę uprzejmie.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Ja w zupełnie drobnej sprawie. Czy na pewno tylko Podlasie? Kurpie to też...

Poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO) – spoza składu Komisji:

Północne Mazowsze. Mówiłam o tym.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Właśnie.

Poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO) – spoza składu Komisji:

A teraz leżą – szczęśliwie lub nieszczęśliwie, różnie twierdzą – w województwie podlaskim.

Doprecyzowując, ta ziemia leży na pograniczu województwa mazowieckiego i podlaskiego.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Chodzi mi o ten akcent mazowiecki.

Poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO) – spoza składu Komisji:

Tak, jestem z Łomży. Bardzo go podkreślamy – że to na pewno Mazowsze.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

A to jeszcze w ogóle dodatkowa kwestia.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Pani poseł, to nie jest seminarium dyskusyjne. Posłowie zadają pytania, a potem pani ustosunkowuje się do tego.

Poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO) – spoza składu Komisji:

Oczywiście, panie przewodniczący.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Panie przewodniczący, oczywiście. Chcieliśmy to wyjaśnić. Dziękuję bardzo. Popieramy.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Pan poseł Samborski, proszę uprzejmie.

Poseł Tadeusz Samborski (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, gorąco popieram ten pomysł i projekt uchwały, dlatego że ta postać zasługuje na upamiętnienie z dwóch zasadniczych powodów: po pierwsze – to jeden z prekursorów etnografii i etnologii. Kto z państwa miał okazję być w Nowogrodzie...

Poseł Piotr Gliński (PiS):

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Poseł Tadeusz Samborski (PSL-TD):

Właśnie, warto o tym mówić. W jego postaci są łączyć się dwa nurty osobowościowe: walka o niepodległość w różnych sytuacjach historycznych, kończąc w okresie powojennym, gdzie również płacił cenę za swoją niezależność i swoje myśli... Tak nawiasem mówiąc, jego ojciec również był prześladowany. Znam też potomków pana Adama Chętnika, Jacka Chętnika, który był dyrektorem generalnym pracowni konserwacji zabytków i bardzo się przysłużył na przykład renowacji kościoła katedralnego w Moskwie. Tam jest taki kościół dla Polaków. Tak więc w tej rodzinie zawsze była troska o kulturę polską, o polskość. Znakomity człowiek i myślę, że jego upamiętnienie jest naszym moralnym obowiązkiem. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dziękuję uprzejmie.

Czy ktoś jeszcze z pań i panów posłów? Nie widzę.

OK. W takim razie zamykam dyskusję.

Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania projektu uchwały z druku nr 1614.

Przystępujemy zatem do rozpatrzenia projektu uchwały.

Pani poseł, zapoznała się pani z uwagami Biura Legislacyjnego oraz językoznawców. Czy pani akceptuje te poprawki?

Poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO) – spoza składu Komisji:

Tak, akceptuję. Zgłosiłam też poprawki do sekretariatu Komisji. Rozumiem, że część z nich będzie przygotowana przez Biuro Legislacyjne.

Legislator Anna Jakubik:

Tak.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Czy ze strony Biura Legislacyjnego jest zgoda na takie rozwiązanie?

Legislator Anna Jakubik:

Tak, oczywiście. Szanowna Komisjo, jeżeli będziecie państwo uprzejmi udzielić nam upoważnienia Komisji, to wprowadzimy też te drobne korekty w ramach upoważnienia.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Proszę państwa, rozumiem, że możemy udzielić takowego upoważnienia Biuru Legislacyjnemu? OK, nie widzę sprzeciwu.

Pani poseł, panie i panowie, czyli pracujemy na projekcie z uwagami Biura Legislacyjnego i językoznawców.

Panie i panowie, czy są uwagi co do samego tytułu uchwały? Nie widzę.

Stwierdzam, że tytuł został rozpatrzony i przyjęty przez Komisję.

Przechodzimy do akapitu nr 1.

Czy są uwagi do akapitu nr 1? Nie, nie ma.

Stwierdzam, że akapit nr 1 został rozpatrzony, przyjęty przez Komisję.

Przechodzimy zatem do akapitu nr 2.

Biuro Legislacyjne, proszę uprzejmie.

Legislator Anna Jakubik:

Dziękuję bardzo.

Szanowni państwo, zgodnie z uwagą językoznawców pismo kurpiowsko-mazurskie „Gość Pograniczny” nazywało się „Goniec Pograniczny” i było dodatkiem do „Gościa Puszczańskiego”. W związku z tym należałoby dokonać korekty: „Gość” zamienić na „Goniec”. Rozmawiałam przed posiedzeniem Komisji z panią poseł. Rozumiem, że zgadza się na to, więc bardzo dziękuję.

I jeszcze jest korekta odnośnie do lat, kiedy Adam Chętnik był posłem na Sejm. Było to w roku 1922, a nie – jak było w druku – roku 1923. Tutaj więc również byłaby korekta.

Poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO) – spoza składu Komisji:

Jak najbardziej.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Jak najbardziej uzasadniona.

Legislator Anna Jakubik:

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Rozumiem, że nie ma żadnych innych uwag.

Stwierdzam, że akapit nr 2 został rozpatrzony i przyjęty przez Komisję.

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Wnioskodawcę zapytaj.

Poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO) – spoza składu Komisji:

Teraz jest akapit nr 3, tak?

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Nie, akapit nr 2.

Poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO) – spoza składu Komisji:

Wszystko w nim akceptujemy.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Tak, tak – jest akceptacja.

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Musi wybrzmieć.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Pani poseł wnioskodawca pokiwała głową.

Przechodzimy do akapitu nr 3. Proszę uprzejmie.

Poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO) – spoza składu Komisji:

W akapicie nr 3 zgłosiłam poprawkę dotyczącą uwag Biura Legislacyjnego. Wykreślimy słowa: „zaangażowanych w konspiracyjną walkę z okupantami”. To wybrzmiewa w dalszej części uchwały, a wskazano, że w internecie nie mamy źródeł, które będą to potwierdzały. Ale to wybrzmiewa. Wszyscy wiemy, jaka to postać.

Poprawka nr 2 też dotyczy tego akapitu. Dodać „Wschodnich” do „Prus”.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Logiczne.

Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Anna Jakubik:

Jeszcze również jedna uwaga językoznawców w zakresie nazwy muzeum. Było to Muzeum Kultur Ludowych. Rozumiem, że pani poseł zgadza się również na taką korektę?

Poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO) – spoza składu Komisji:

Tak, oczywiście.

Legislator Anna Jakubik:

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Czy są jeszcze jakieś uwagi? Rozumiem, że w ramach delegacji możemy te dwie poprawki złożyć?

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia akapitu nr 3 tej formule?

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Z poprawkami.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Oczywiście z poprawkami. Nie, nie ma. Dziękuję uprzejmie.

Akapit nr 3 został rozpatrzony i przyjęty przez Komisję.

Przechodzimy do akapitu nr 4, czyli przedostatniego.

Czy są uwagi do akapitu nr 4? Ze strony Biura Legislacyjnego nie ma, ze strony pań i panów posłów też nie ma.

Stwierdzam, że akapit nr 4 został rozpatrzony i przyjęty.

Przechodzimy do akapitu ostatniego, czyli akapitu nr 5.

Czy są uwagi do akapitu nr 5? Ze strony Biura Legislacyjnego nie ma, ze strony posłów też nie ma.

Stwierdzam, że akapit nr 5 został też rozpatrzony i przyjęty.

Rozumiem, że wcześniej wyraziliśmy zgodę na dokonanie niezbędnych poprawek. Pytanie, czy jest sprzeciw wobec przyjęcia projektu uchwały w całości poprzez aklamację wraz z przyjętymi poprawkami? Nie, nie ma.

Stwierdzam, że Komisja przez aklamację przyjęła projekt uchwały dotyczący pana Chętnika wraz z przyjętymi poprawkami.

Pozostaje nam ostatnia czynność, jeśli chodzi o punkt nr 1 porządku dziennego. Pani poseł – zwracam się do pani Łepkowskiej-Gołaś – pani nie może być sprawozdawcą komisyjnym, ponieważ nie jest pani członkiem Komisji.

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Bolejemy nad tym.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Proszę?

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Bolejemy nad tym. Ale ja proponuję panią poseł Elżbietę Gapińską.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Czy pani poseł Gapińska wyraża zainteresowanie?

Poseł Elżbieta Gapińska (KO):

Tak, wyrażam, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dziękuję.

Poseł Elżbieta Gapińska (KO):

Szczególnie, że to bardzo wspinała postać. Dziękuję też pani poseł za to, że podjęła taką inicjatywę, bo widzieliśmy dzisiaj, jak zgodnie i szybko przyjęliśmy ten projekt uchwały. Dziękuję.

Poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO) – spoza składu Komisji:

I ja dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Był niezłe napisany.

Czy są jakieś inne kandydatury?

Poseł Tadeusz Samborski (PSL-TD):

Nie ma. Ta jest najlepsza.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

O, to dziękujemy uprzejmie.

Pani poseł Gapińska została sprawozdawcą komisyjnym przez aklamację.

Pani poseł, może pani udać się do innych czynności bądź na kawę.

Poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO) – spoza składu Komisji:

Do kultury rolnej.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Kultura rolna rzecz ważna.

Poseł Tadeusz Samborski (PSL-TD):

Ale może pani zostać.

Poseł Urszula Augustyn (KO):

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Nie wyeksmitowałem.

OK. Proszę państwa, przechodzimy zatem do realizacji punktu nr 2 porządku dziennego.

Informuję, że w dniu 17 października bieżącego roku marszałek Sejmu skierował projekt uchwały z druku nr 1851 do pierwszego czytania w Komisji Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu.

Przystępujemy zatem do pierwszego czytania.

Proszę uprzejmie pana posła Bartłomieja Wróblewskiego o przedstawienie uzasadnienia projektu. Proszę uprzejmie, panie pośle.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mam zaszczyt przedstawić uzasadnienie do projektu uchwały w sprawie upamiętnienia 1000-lecia Królestwa Polskiego. W tym roku mija tysięczna rocznica koronacji Bolesława Chrobrego i Mieszka II. To ostatnia wielka milenijna rocznica za naszego życia. W 1966 r. mieliśmy 1000-lecie chrztu Polski, w roku 2000 – 1000-lecie zjazdu gnieźnieńskiego, w tym roku rocznica koronacji. Sam fakt koronacji był niejednokrotnie

wspominany, aczkolwiek żadne – niestety, ubolewam, i myślę, że wszyscy powinniśmy ubolewać – wielkie uroczystości się z tej okazji nie odbyły.

Natomiast, już niezależnie od tego, intencją tej uchwały jest uwypuklenie głębszego znaczenia tej historycznej rocznicy, a więc nie tyle odwoływanie się tylko do konkretnych wydarzeń historycznych, ale do konsekwencji, które te koronacje dla państwa polskiego miały: tego, że 1000 lat temu Polska stała się królestwem; że te koronacje wieńczyły proces konsolidacji polskiej państwowości; że korona Bolesława Chrobrego stała się, jak piszemy zresztą w projekcie uchwały, trwałym znakiem niezależności naszego kraju i narodu; że ta korona od momentu, kiedy orzeł biały stał się oficjalnym godłem Królestwa Polskiego, zawsze była na głowie orła; że korona Chrobrego na głowie orła pojawiła się i w roku 1919, i w roku 1989.

1000-lecie koronacji jest 1000-leciem Królestwa Polskiego, pełnej suwerenności państwa polskiego. Celem uchwały jest uwypuklenie tej właśnie okoliczności. Dlatego ona jest dla nas ważna. Ubolewamy nad tym, że ponad rok temu, w czasie dyskusji na temat upamiętnienia tego roku, Sejm RP w zupełnie ekstraordynaryjnej formie odstąpił od przyjętego też na Komisji projektu uchwały właśnie w duchu zwycięskiej wówczas koncepcji ściśle historycznej, trochę też regionalistycznej. Dlatego intencją tej uchwały jest zaakcentowanie tych elementów niepodległościowych, suwerennościowych oraz konsekwencji historycznych związanych z symboliką naszych barw, znaków narodowych. Dlatego składamy projekt tej uchwały.

Co do propozycji Biura Legislacyjnego to, jeśli chodzi o kwestie takie czysto techniczne, językowe, żadnych uwag nie mam. Natomiast została wyrażona wątpliwość dotycząca tego, czy w zjeździe gnieźnieńskim spotkał się król Bolesław z cesarzem Ottonem III. Jest prawdą, że Bolesław Chrobry wówczas królem jeszcze nie był. Natomiast gdyby być purystą, to należałoby powiedzieć, że Mieszko nie był wówczas Mieszkiem I, Bolesław Chrobry nie był jeszcze wówczas pewnie Chrobrym, a Wojciech nie był jeszcze świętym. Wydaje mi się, że ze względów językowych, biorąc pod uwagę wymowę tej uchwały, to nie jest jakaś duża niezręczność i, szczerze mówiąc, nie zmieniałbym tego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dziękuję uprzejmie.

Panie i panowie, otwieram dyskusję. Bardzo proszę.

Nikt się nie zgłasza? To zamykam dyskusję. Stwierdzam zakończenie pierwszego...

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Zgłosiłem się.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

A, to przepraszam bardzo, że zamykałem dyskusję. Otwieram na nowo.

Pan poseł Gliński, a następnie pan poseł Samborski

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Pan przewodniczący dzisiaj w świetnej formie – taki demokratyczny, otwarty. Dziękuję panu bardzo.

Poseł Elżbieta Gapińska (KO):

Jak zawsze, panie pośle.

Poseł Marek Suski (PiS):

Różnie bywało.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Jak zawsze, tak. Jak zawsze. Przyjmijmy, że jak zawsze – w polityce czasami się naciąga rzeczywistość.

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Do rzeczy.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Pani przewodnicząca, schowała się pani za ekran...

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Siedzę grzecznie od samego początku.

Posel Piotr Gliński (PiS):

Po pierwsze – chciałem powiedzieć, że popieramy tę uchwałę z powodów, o których mówił pan poseł. Ale chciałem także dodać – bo myślę, że warto wspomnieć i jest to ponad podziałami – iż udało nam się jeszcze parę lat temu rozpocząć projekt, który w tej chwili będzie wreszcie zrealizowany: pierwsze tomy wyjdą. Chodzi o poczet królów polskich właśnie na 1000-lecie Królestwa Polskiego. Państwowy Instytut Wydawniczy (PIW), który udało się uratować, ochronić przed sprzedaniem – to muszę powiedzieć niestety w ramach podziałów politycznych: w odróżnieniu od tego, co państwo zrobiliście z Polskimi Nagraniami – przeżył, funkcjonuje dalej i wydaje poczet królów polskich.

Bardzo poważna publikacja – to są kolejne tomy naukowe, opracowanie dotyczące polskich władców. 18 listopada w Łazienkach Królewskich w Warszawie o godzinie 18.00 jest prezentacja pierwszych tomów. Nie znam szczegółów, bo w tej chwili nie mam bezpośredniego kontaktu z tą instytucją, ale wiem, że będzie inauguracja tej chyba ważnej dla polskiej tożsamości, kultury całej serii wydawniczej związanej właśnie z 1000-leciem. Na szczęście udało się to jeszcze odpowiednio wcześniej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Bardzo dziękuję.

Pan poseł Samborski.

Posel Tadeusz Samborski (PSL-TD):

Dziękuję bardzo, wysokie prezydium Komisji.

W jednym tylko aspekcie pragnę tutaj zaakcentować taką sprawę, że w sytuacji, kiedy ostatnio się zdarza, że niektórzy nas sąsiedzi, nawet bliscy emocjonalnie dla wielu z nas, wmawiają sobie, że ich państwowość jest bardzo wiekowa... Wymyślają, że to oni, a nie Polacy, zbudowali. W takiej sytuacji warto więc taką uchwałę podjąć, żeby postawić kropkę nad i oraz utrwalić w świadomości Polaków, że państwowość polska miała swoje tradycje, swoje korzenie. Ta uchwała, jak myślę, będzie służyła też budowaniu kondycji moralnej narodu i będzie ważnym, edukacyjnym elementem.

Nawiasem mówiąc, orzeł biały... Myślę, że na legionowych znaczkach chyba nie było orła. To była próba demokratycznego ujęcia znaków i symboli. Ale uchwała zasługuje na poparcie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dziękuję uprzejmie.

Czy ktoś jeszcze?

Panie pośle, tytułem refleksji – o ile mnie pamięć nie myli, to było uroczyste zgromadzenie w Gnieźnie, na którym przynajmniej ja byłem. To nie było więc tak, że nie nadano odpowiedniej rangi.

Posel Bartłomiej Wróblewski (PiS) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, jestem wnioskodawcą uchwały. Chciałbym, żeby ta uchwała została zgodnie przyjęta, więc mam pewną obawę, by wdawać się w polemiki.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Panie pośle, pan powiedział, że...

Posel Bartłomiej Wróblewski (PiS) – spoza składu Komisji:

Owszem, też uczestniczyłem w tych obchodach i gdybym w przyszłości miał możliwość organizowania ich, to 1000-lecie koronacji Bolesława Chrobrego nie odbyłoby się w szkole na przedmieściach Gniezna. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Nie znam dobrze Gniezna. Nie wiem, czy tam jest jakaś duża, odpowiednia sala koncertowa. Nieistotne. Ważne jest uchwała, ma pan rację.

Proszę państwa, wobec tego zamykam dyskusję.

Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania.

Posel Urszula Augustyn (KO):

A pan poseł Mieszkowski?

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

A, przepraszam bardzo. Pan poseł Mieszkowski.

Poseł Krzysztof Mieszkowski (KO):

Panie pośle, była to wysoka uroczystość i proszę jej nie podważać, nie kwestionować.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Msza święta też była.

Poseł Marek Suski (PiS):

Według nas ranga była skandalicznie obniżona.

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Ale to według was.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Słuchajcie. Były dwudniowe obchody, msza święta też była. Ale nie opowiadajmy tego, co było kilka miesięcy temu. Skupmy się może na projekcie uchwały.

Czy ktoś jeszcze? Bo jeśli nie, to zamykam dyskusję.

OK, zamykam dyskusję.

Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania projektu uchwały z druku numer 1851. Przystępujemy zatem do rozpatrzenia projektu uchwały. Proszę państwa, czy są uwagi co do samego tytułu?

Biuro Legislacyjne, proszę uprzejmie.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Szanowni państwo, mam dwa pytania. Rozumiem, że – z tym jednym wyjątkiem dotyczącym Bolesława Chrobrego – możemy pracować na tekście zaproponowanym przez Biuro Legislacyjne.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) – spoza składu Komisji:

Tak.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

I tylko informacyjnie, żeby to wybrzmiało: Biuro Legislacyjne chciało poinformować, że w tym roku, w kwietniu, została przyjęta uchwała, która miała trochę inny tytuł – w sprawie 1000. rocznicy koronacji pierwszych królów Polski – natomiast była związana historycznie z tymi samymi wydarzeniami. To, żeby posłowie mieli świadomość. Informacyjnie tyle. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dziękuję uprzejmie.

Czy są uwagi co do tytułu? Ponawiam pytanie. Nie, nie ma.

Zatem tytuł został rozpatrzony i przyjęty.

Przechodzimy do akapitu nr 1.

Czy są uwagi do akapitu nr 1? Nie, nie ma.

Stwierdzam, że akapit nr 1 został przyjęty i rozpatrzony.

Przechodzimy do akapitu nr 2.

Mamy tutaj kwestię, na którą pan zwracał uwagę. Panie pośle, czy może pan przypomnieć, o co chodzi?

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) – spoza składu Komisji:

Tak. Tutaj Biuro Legislacyjne zwraca uwagę, że Bolesław w czasie zjazdu gnieźnieńskiego w 1000 r. nie był jeszcze królem. Abstrahując od tego, że co do tego też są różne zdania, to wydaje mi się, że w tego rodzaju uchwale, stosujemy często późniejszą tytułaturę. Na przykład mówimy o Bolesławie Chrobrym, który przecież też w 1000 r. nie był Chrobrym. Mieszko I też nie był jeszcze wówczas Mieszkem I, Wojciech nie był świętym itd., itd. Mnie osobiście nie razi to, że do pewnego stopnia ahistorycznie używamy tutaj tytułu króla w stosunku do Bolesława.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Biuro Legislacyjne, proszę uprzejmie.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Pan poseł ma rację, że z formalnego punktu widzenia czasem zmieniamy, żeby było w punkt, ale często się stosuje tę historyczną, opisową nazwę i takie przykłady też znaleźlibyśmy. Tak więc jeżeli tu nie będzie woli zmiany, to nie będziemy się upierać.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

OK. Biuro Legislacyjne się nie upiera, inni też się nie upierają, czyli pozostajemy przy wersji proponowanej przez pana posła Wróblewskiego.

Czy są jeszcze jakieś inne uwagi do akapitu nr 2? Nie ma.

Stwierdzam, że akapit nr 2 został rozpatrzony i przyjęty przez Komisję.

Przechodzimy do akapitu nr 3.

Czy są uwagi do akapitu nr 3? Nie, nie ma.

Stwierdzam, że akapit nr 3 został rozpatrzony.

A, bardzo proszę. Pan poseł Giżyński.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Przepraszam. To jest akapit poświęcony koronie Bolesława Chrobrego, tak?

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Akapit nr 3 rozpoczyna się od słów: „Korona Bolesława Chrobrego”.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Tak, dziękuję bardzo.

Jest to bardzo dostojna uchwała, co podkreśla już, w toku tego akapitu, zdanie: „Odkąd Orzeł Biały stał się oficjalnym godłem Królestwa Polskiego, na jego głowie zawsze widniała korona”. W tym kontekście mam taką – w sumie może i purystyczną, ale z głębi idei wyciągniętą – uwagę. Chodzi o zdanie: „W roku 1919 i ponownie w roku 1989 powróciła ona na godło (...)” i zapis „na godło”. To mi językowo trochę nie pasuje, więc proponowałbym albo wersję „powróciła ona na szczyt godła odrodzonej Rzeczypospolitej”, albo wersję mniej mi odpowiadającą – „powróciła ona do godła”.

Poseł Tadeusz Samborski (PSL-TD):

Albo: powróciła jako element godła.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Nie, „element” to już za dużo.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) – spoza składu Komisji:

Być może rzeczywiście...

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

„Na szczyt godła”.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Panie pośle – mówię do pana posła Giżyńskiego – jak pan pamięta, jeżeli ma pan propozycję poprawki, to formalnie musi mieć to pan na piśmie z uzasadnieniem.

A ja bym poprosił pana posła Wróblewskiego o komentarz do propozycji pana posła Giżyńskiego.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) – spoza składu Komisji:

Rzeczywiście to jest ciekawa uwaga. Poddając to pod dyskusję: z form, które pan poseł Giżyński wspominał, „do godła” wydaje mi się taka najlepsza.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Najprostsza.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Tak, najprostsza. Powrót „do godła”.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Poprawka językowa.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Językowa.

Sekretarz Komisji Joanna Góral:

Ale trzeba napisać.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Proszę?

Sekretarz Komisji Joanna Góral:

Trzeba napisać.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dobrze. Czy są jeszcze jakieś inne uwagi do akapitu nr 3?

Tam jest potrzebne jedno zdanie uzasadnienia, panie pośle.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) – spoza składu Komisji:

Ten puryzm nas w tym wypadku zabije.

Sekretarz Komisji Joanna Góral:

Państwo posłowie zmieniliście regulamin.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Panie pośle, taki jest regulamin.

Kiedy został zmieniony?

Sekretarz Komisji Joanna Góral:

Zmiana była na jesieni zeszłego roku.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Mam pytanie do Biura Legislacyjnego. Czy weźmiecie panie na siebie wprowadzenie tej poprawki?

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Pan poseł napisał.

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

Pan poseł już pisze.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Już kończę.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Myślę, że z formalnego punktu widzenia wszystko będzie OK.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Czyli upoważnienie dla was.

Dziękuję panie pośle.

Zwracam się do pań i panów posłów – czy jest potrzeba, żeby pan poseł Giżyński przeczytał poprawkę raz jeszcze, czy akceptujecie?

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) – spoza składu Komisji:

Akceptujemy.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Myślę, że nie ma czasu. OK.

OK. Stwierdzam, że akapit nr 3 wraz z poprawką zaproponowaną przez pana posła Giżyńskiego, zaakceptowaną przez pana posła Wróblewskiego, został rozpatrzony i przyjęty.

Przechodzimy zatem do akapitu nr 4, czyli ostatniego.

Proszę uprzejmie. Czy są uwagi do akapitu nr 4? Nie, nie ma.

Stwierdzam, że akapit nr 4 został rozpatrzony i przyjęty przez Komisję.

Czy jest zgoda Komisji na upoważnienie Biura Legislacyjnego do dokonania zmian o charakterze redakcyjnym, językowym tudzież naniesienia tej poprawki? Tak, jest zgoda. Nie widzę sprzeciwu.

Proszę państwa, czy jest zgoda na przyjęcie projektu uchwały wraz z naniesioną poprawką przez aklamację?

Zgłasza się pani poseł Augustyn, proszę uprzejmie.

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Tak, zgłaszam się, proszę państwa, bo faktycznie 23 kwietnia przyjęliśmy jako parlament, jako Sejm RP, uchwałę upamiętniającą 1000. rocznicę koronacji pierwszych królów polskich – uchwałę, która była dokładnie w tym samym duchu i dokładnie te same treści były w niej podnoszone. Piękna, bardzo uroczysta uchwała. Pytanie, czy powinniśmy na początku roku i na końcu roku podnosić

te same wątki? Tym bardziej że uroczystości w Gnieźnie także miały miejsce, a więc uczciliśmy jako parlament 1000-lecie koronacji pierwszych królów Polski, 1000-lecie państwa polskiego.

Mam wątpliwość, więc podnoszę tę kwestię i proszę o to, żeby się nad tym zastanowić.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dziękuję.

Nie, nie. Pan poseł Babinetz się zgłaszał, pan poseł Suski się zgłaszał, pan poseł Giżyński się zgłaszał.

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, to jednak jest zasadnicza różnica. Tamta uchwała dotyczyła 1000-lecia koronacji Bolesława Chrobrego i 1000-lecia koronacji Mieszka II. A tutaj mamy mowę o 1000-leciu Królestwa Polskiego. To jest coś o znacznie większym wymiarze i myślę, że na podsumowanie, na zakończenie tego roku jubileuszu 1000-lecia Królestwa Polskiego ta uchwała jest jak najbardziej potrzebna.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Suski, proszę.

Poseł Marek Suski (PiS):

Szanowni państwo, jestem zdania, że tego rodzaju uchwała jest potrzebna. Tym bardziej że obchody, które odbyły się w Gnieźnie, były bardzo skromne. Celowo obniżono ich rangę. Nie było zgromadzenia posłów i senatorów, tylko jakieś uroczyste spotkanie. Pan Mieszkowski może nie wie – pewnie większość z państwa też nie wie – że przed tymi uroczystościami, podczas Konwentu Seniorów odbywała się dyskusja na temat zorganizowania tych obchodów. Tam były wypowiedzi tego typu, że nie, nie Zgromadzenie Narodowe, bo prezydent by musiał wystąpić. A tu chodziło o to, żeby to był element kampanii wyborczej, która wtedy trwała, i żeby tam po prostu mogły „gwieździć” osoby, które dzisiaj rządzą. Celowo obniżono więc rangę tej uroczystości. Dlatego tego rodzaju uchwała, chociaż na koniec roku, jest potrzebna.

A tym, którym państwowość wadzi – bo są tacy, którzy uważają, że są Europejczykami polskiego pochodzenia – chciałbym przypomnieć, że Polska ma jednak wielki wkład w kulturę europejską i myślę, że powinniśmy być dumni z Polski. A polskość to nie przeżytek, polskość to normalność, a nie nienormalność. Uważam, że trzeba czcić nasz kraj. Chyba że ktoś nie lubi tego kraju, to będzie czcił Europę. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dziękuję.

Widzę. Pan poseł Gliński.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Chciałem powtórzyć argument, który przedstawił pan poseł Babinetz i zaapelować. Jest jednak pewna różnica, bo tamta uchwała dotyczyła ważnego momentu w polskiej historii, ta dotyczy 1000-lecia państwowości. Zresztą było to podkreślane w dyskusji. Zgodzimy się, że jest to bardzo ważna rzecz. Dobrze by było, żebyśmy właśnie wszyscy, ponad podziałami, taką uchwałę podjęli i zamknęli klamrą ten rok. Takie czy inne obchody były, jakieś tam wydarzenia, jak wiemy, były. Także instytucje kultury... Mówiłem o „Poczcie Władców Polski” – tak to jest formalnie, bo faktycznie nie każdy z tych władców był królem. Chyba więc warto to uszanować i w sposób godny zamknąć ten rocznicowy rok. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dziękuję uprzejmie.

Pan poseł Mieszkowski. Po panu pośle Mieszkowskim, pan poseł Giżyński.

Poseł Krzysztof Mieszkowski (KO):

Tak właściwie to jak słucham pana posła Suskiego, to ręce opadają.

Poseł Marek Suski (PiS):

Ręce opadają na to, co wy robicie. Mówiłem prawdę.

Posel Piotr Gliški (PiS):

Panie pośle, to już nie Gliški, tylko teraz Suski? Niech pan wali we mnie, wezmę na klatę.

Posel Krzysztof Mieszkowski (KO):

Wiem, że pan się czuje opuszczony, panie pośle. Ale przyjdzie czas i na pana.

Posel Piotr Gliški (PiS):

Czuję się niedoceniony.

Posel Wojciech Król (KO):

On dopiero zaczął.

Posel Krzysztof Mieszkowski (KO):

Chciałbym powiedzieć, że mnożenie uchwał, które mają podnosić tę wielką uroczystość, jaka odbyła się w Gnieźnie...

Posel Marek Suski (PiS):

Jakie mnożenie? To jest pierwsza uchwała.

Posel Urszula Augustyn (KO):

Ale niech pan wytrzyma chwilę.

Posel Krzysztof Mieszkowski (KO):

Pan jest jakiś niecierpliwy, panie pośle. Pan chyba źle spał tej nocy.

Zastanawiam się, czy taka uchwała rzeczywiście ma sens. To jest pytanie, które warto zadać. Powinniśmy przywiązywać ogromną wagę do tej uroczystości, która odbyła się w Gnieźnie. Rozumiem, że dla części posłów ta uroczystość być może była nieistotna, bo Prawo i Sprawiedliwość średnio w tym uczestniczyło.

Posel Szymon Giżyński (PiS):

W proteście.

Posel Krzysztof Mieszkowski (KO):

To znaczy, jak słyszę, nie było spolegliwe wobec tej ważnej uroczystości, tych wystąpień. Pojechaliśmy tam wszyscy: posłanki, posłowie, senatorowie, senatorki. To są przecież osoby wybrane przez polskie społeczeństwo do najwyższych urzędów. Proszę nie kwestionować takich uroczystości. Zastanawiam się więc i myślę, że może warto podjąć taką radykalną decyzję i tej uchwały po prostu nie akceptować i nie przyjmować. Właśnie taki wniosek zgłaszam.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dobrze, dziękuję.

Pan poseł Giżyński.

Posel Szymon Giżyński (PiS):

Dziękuję.

Bardzo żałuję, że pani przewodnicząca Augustyn – skądinąd znana przecież często z postawy koncyliacyjnej, także na posiedzeniach naszej Komisji – tym razem nie skorzystała z szansy zaprezentowania jej.

Panie przewodniczący, wszystko szło dobrze. Nie było żadnych kontrowersji wokół jakiegokolwiek akapitu. Moja uwaga też miała charakter merytoryczny i językowy. Państwo to wszystko zaakceptowali i to, co się stało, było tutaj – całkowicie niepotrzebnym na ten czas i na dzisiaj – wtrętem polemicznym. Dodajmy do tych uroczystości – nie nazywając ich, nie określając i nie dyskutując o nich – ten ostatni akapit, który jest w jakimś sensie wieńczący. Można go odbierać w tym korowodzie na innym miejscu – to nie ma znaczenia. Jest to bardzo dobry tekst i są to bardzo dobre intencje. Pod tymi intencjami wszyscy się podpiszmy według prostej, koncyliacyjnej zasady: dobrego nigdy dosyć. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dziękuję uprzejmie.

Posel Bartłomiej Wróblewski (PiS) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, czy ja też mogę?

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Tak, oczywiście. To na końcu. Po panu pośle Giżyńskim – pan poseł Krawczyk. Po panu pośle Krawczyk – pan poseł Kaczmarczyk.

Poseł Michał Krawczyk (KO):

Bardzo dziękuję.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, pozwólcie tylko, że wam coś odczytam:

„Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 kwietnia 2025 r. w sprawie upamiętnienia 1000. rocznicy koronacji pierwszych królów Polski.

Tysiąc lat temu Bolesław I Chrobry został koronowany na pierwszego króla Polski. Według badaczy, koronacja odbyła się 18 kwietnia 1025 r., co zwińczyło tym samym proces powstawania państwa polskiego, zapoczątkowany przez księcia Mieszka I.

Polska urosła do rangi królestwa i stała się suwerennym państwem, uznawanym przez inne europejskie kraje. W ciągu zaledwie dwóch pokoleń stała się liczącym w Europie graczem politycznym: silnym i niezależnym.

W tym samym roku koronowano również Mieszka II, syna Bolesława I Chrobrego. Według ustaleń historyków miało to miejsce 25 grudnia, także w Gnieźnie. Kolejna koronacja potwierdziła trwałość i niepodległość państwa polskiego.

Oba wydarzenia miały fundamentalne znaczenie dla przetrwania naszej Ojczyzny, która mierzyła się w kolejnych latach zarówno z konfliktami wewnętrznymi, jak i wrogością niektórych sąsiadów.

Choć przez wieki los wielokrotnie doświadczał nasz kraj, idea jedności terytorium i wspólnoty jego mieszkańców jako królestwa, Korony czy Rzeczypospolitej dawała nam siłę do przezwyciężania trudności.

Sejm i Senat Rzeczypospolitej Polskiej upamiętniają wydarzenia, które miały miejsce w Gnieźnie tysiąc lat temu. Posłowie i senatorowie wyrażają przekonanie, że odwaga i mądrość naszych przodków, dzięki którym dziesięć wieków temu Polska stała się trwałym bytem na mapie Europy, są niewyczerpanym źródłem poczucia wspólnoty narodowej i inspiracją do dalszych starań o siłę i pomyślność naszej Ojczyzny”.

To jest uchwała Sejmu z kwietnia tego roku. Pytam: jaki jest sens przyjmowania uchwały o praktycznie analogicznej treści? Wiem, że panowie powiecie, że użyte są inne słowa. Tak, inne słowa, ale idea jest taka sama.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) – spoza składu Komisji:

Nie jest taka sama...

Poseł Michał Krawczyk (KO):

Jestem przeciwny temu, żebyśmy jako Sejm RP dwukrotnie upamiętniali tę niezwykle ważną dla państwa polskiego rocznicę, która już została upamiętniona. Bardzo dziękuję.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

To nie o słowa chodzi, tylko o znaczenie, panie pośle.

Poseł Michał Krawczyk (KO):

Chodzi o to, że to wy złożyliście tę uchwałę. Panie pośle, przecież wiadomo, o co chodzi.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Sam powiedział. Zazdrośnik.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Pan przewodniczący Kaczmarczyk, później pan poseł Gliński.

Poseł Norbert Jakub Kaczmarczyk (PiS):

Dziękuję.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, myślę, że jeśli chodzi o tę uchwałę, to dobrze zaczęliśmy. Ale z dziwnych przyczyn na końcu, przy ostatnim akapicie pani przewodnicząca Augustyn podniosła do rangi problemu komisyjnego to, że te uroczystości były upamiętnione. Pan poseł Wróblewski odnosił się do tego. Uważał, że niedostatecznie, natomiast nie chciał polemizować w związku z, powiedzmy, dobrą atmosferą na posiedzeniu Komisji i możliwością przyjęcia wspólnie tej uchwały. Nie było uwag co do tekstu, podczas omawiania projektu uchwały nie

były podnoszone kwestie związane z chociażby jakąś – według ostatnich głosów parlamentarzyistów – duplikacją tych uchwał.

Uważam, że powinniśmy zresetować te emocje, które narastają odnośnie do polemiki co do rangi uroczystości i po prostu przyjąć tę uchwałę. Nie budować napięcia politycznego wokół tak dobrego tekstu. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dziękuję uprzejmie.

Pan poseł Gliński zamyka listę mówców. Na koniec pan poseł Wróblewski.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Chciałem tylko w dwóch drobnych sprawach do pana posła Krzysztofa Mieszkowskiego. Określenie „spolegliwy” należy stosować z pewną ostrożnością, panie pośle. Warto znać właściwe znaczenie tego określenia.

A co do posła Krawczyka, spokojnie rzecz ujmując – panie pośle, pan właśnie potwierdził naszą tezę. Tamta uchwała dotyczyła wydarzenia. Odniesienie do trwałości, państwowości jest tylko w jednym jej zdaniu. Była ważna, ale odnosiła się do konkretnego historycznego wydarzenia. Natomiast ta uchwała mówi o konsekwencji tego wydarzenia i o trwałości polskiej państwowości. To jest różnica. Każdy, kto chce to czytać ze zrozumieniem i bez żadnych innych naleciałości politycznych, to rozumie. Jestem tutaj zwolennikiem działania koncyliacyjnego, ponad podziałami. Jeszcze raz podkreślam – jeżeli to podejmiemy, to będzie godny akcent, kończący ten rok jubileuszowy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dziękuję uprzejmie.

Zamknąłem listę.

Pan poseł Wróblewski.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) – spoza składu Komisji:

Bardzo serdecznie dziękuję, również za tę ciekawą dyskusję. Ona jednak pokazuje pewne różnice w postrzeganiu nie tylko historii, ale tego, jaka Polska jest dzisiaj i jaka być powinna. Bo przypominanie faktów jest ważne. Temu służy część uchwał, które są przyjmowane też za pośrednictwem tej Komisji przez parlament. Dzieliłem się z państwem już wcześniej tą moją refleksją, że po tych 20 chyba uchwałach dotyczących różnych spraw, które przeprowadziliśmy wspólnie, niezwykle istotne wydaje się to, aby w tej naszej działalności uchwałodawczej, upamiętniającej nie skupiać się tylko – co jest łatwiejsze – na przytaczaniu faktów historycznych, ale szukaniu głębszego sensu tych faktów i ich znaczenia na dzisiaj. W przypadku akurat tej rocznicy jest to związane też z tym, że w przyjętej w kwietniu uchwale jest co najmniej kilka faktów, które są mocno historycznie wątpliwe. My nie wiemy tak naprawdę, kiedy Bolesław Chrobry się koronował. Mamy wątpliwości co do tego, gdzie to się odbyło. Te wątpliwości można mnożyć.

Ale nie chodzi tylko o kwestię precyzji historycznej i ostrożności, którą czasami uchwały powinny też wyrażać. W tym momencie chodzi o przesłanie. Ten koncyliacyjny duch, to, że staraliśmy się też jednak tonować wypowiedzi, służył tej dyskusji. Padły ładne słowa o klamrze, która by zamykała te obchody; o zwieńczeniu, jak mówił pan poseł Giżyński. Staralbym się tę dyskusję i głosowanie zakończyć właśnie w tym duchu.

Gdyby tak w jednym słowie powiedzieć, czego dotyczyła uchwała przyjęta w kwietniu, to ona dotyczyła historii. A ta uchwała, nad którą teraz dyskutujemy, dotyczy suwerenności. I to jest fundamentalnie różna rzecz. Nie byłoby dobrym sygnałem dla nas wszystkich, dla parlamentu już ponad podziałami, że polski parlament o tej suwerenności mówić nie chce. Dziękuję.

Poseł Marek Suski (PiS):

Mam...

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Nie, panie pośle. Wszyscy się wypowiedzieli.

Poseł Marek Suski (PiS):

Wniosek o zamknięcie dyskusji.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Ale już zamknąłem listę, dziękuję bardzo. Popieram jak najbardziej, panie pośle.

Panie i panowie, wszyscy wypowiedzieli swoje racje i oceny. Nie widzę żadnej możliwości zbliżenia stanowisk i wypracowania kompromisu. Musimy głosować i tyle.

Czy pan poseł Mieszkowski składał wniosek formalny o odrzucenie?

Posel Krzysztof Mieszkowski (KO):

Tak.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

OK. Wobec tego głosujemy. Nie widzę innej możliwości.

Czy może pan doprecyzować swój wniosek, panie pośle?

Posel Krzysztof Mieszkowski (KO):

Zgłaszam wniosek o odrzucenie uchwały pana posła Wróblewskiego. Po prostu.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Proszę państwa, rozpoczynamy głosowanie. Proszę mnie poprawić, jeżeli się pomylę. Kto jest za wnioskiem pana posła Mieszkowskiego o odrzucenie projektu uchwały? Powtarzam w skrócie: kto jest za odrzuceniem? Kto jest przeciwko odrzuceniu? Kto się wstrzymał? Wszyscy głosowali? Dziękuję uprzejmie. Zamykam głosowanie i proszę o podanie wyników.

Głosowało 19 posłów. Za – 10, przeciwko – 8, wstrzymała się 1 osoba.

Panie pośle, tym samym projekt uchwały upadł.

W tej sytuacji dziękuję bardzo...

Sekretarz Komisji Joanna Góral:

Sprawozdawca.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

A, sprawozdawca. Przepraszam, nie zamykam. Panie pośle, nie skończyliśmy posiedzenia Komisji. Wiemy. Pan poseł nie może być sprawozdawcą. Proszę o zgłoszenie kandydatów.

Posel Piotr Glinński (PiS):

Posel Suski.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

Posel Suski. Bardzo proszę. Czy pan poseł Suski wyraża zgodę?

Posel Marek Suski (PiS):

Tak, wyrażam.

Przewodniczący poseł Piotr Adamowicz (KO):

OK. Czy są inne kandydatury? Nie, nie ma.

Stwierdzam, że Komisja wybrała pana posła Marka Suskiego sprawozdawcą komisijnym.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję uprzejmie i dobrego dnia życzę.